

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Claudii Fleury, Presbyteri, Prioris Argenteliae Et Reg.
Christianiss. A Confessionibus Institutiones Juris
Ecclesiastici**

Fleury, Claude

Moguntiae, 1760

VII. De ordinibus sacris universim.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67899](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67899)

vanis titulis, functionesque eorum pro antiquitatibus ecclesiasticis obsoletis haberi. Sanxit enim, ut instaurarentur in omnibus ecclesiis, populo opibusque affluentibus. Voluitque, ut pars reddituum etiam fabricæ, iis impendatur, & uxorati clerici his imbuantur, si cælibum non sit copia: quemadmodum olim quoque conjugati iis fungebantur. Sed quum ex usu nostri ævi per hos ordines veluti per gradus adscensus detur ad superiores; eodem concilio sancitum est, ut iniciandi saltem latine docti sint, testimonioque magistrorum, sub quibus crevère, muniti; commendantur quoque interstitia, ut clerici sacris cujusque ordinis functionibus adsuefiant; & episcopi profectus eorum in literis & moribus explorare possint; permessa tamen episcopis dispensandi potestate, qua tam liberaliter utuntur, ut sæpe eidem homini eodem die omnes ordines conferri videas. Sunt etiam abbates, qui hos minores ordines monachis suis conferendi potestatem sibi arrogant; quorum jura canonum auctoritate non destituuntur ².

no com-
menda-
tus,

quam-
quam ho-
die inter-
stitia ne-
gligan-
tur.

1) *Seff. 23. ref. c. 17.* 2) *Concil. Nicæn. II. c. 14.*

C A P. V I I.
D E O R D I N I B U S S A C R I S
U N I V E R S U M.

I.

SUBDIACONI est, *castitatem* servare; *titulum* habere, hoc est, alimenta sive ex ecclesiæ bonis, sive ex suo patrimonio certa; ac

Eorum,
qui in sa-
cris sunt,
tria offi-

cia gene-
ralia: totum officium ecclesie saltem privatim recitare.
Quæ tria quum sint omnium superiorum or-
dinum communia, attentio-rem discussionem
merentur.

I. Absti-
nentia a
matri-
monio.

II. EPISCOPI semper per univer-
sam ecclesiam cœlibatum coluere¹. In pri-
mitiva quidem ecclesia sæpe *conjugati* electi
sunt, quia vix alii inter Judæos & paganos ad
Christum conversos haberi poterant. Unde
PAULUS requirit, ut saltem unam uxorem
habeant, familiamque propriam bene regant².
Sed simul atque ad sacerdotium evecti essent,
ab uxoribus abstinerunt, quarum de cetero
magnam curam habuere³. *Sacerdotes & dia-
coni* eandem observantiam secuti sunt per
omnem Occidentem. Per *Orientem* discipli-
na fuit varia: & licet per mille amplius annos
Græci uxores, quas ante ordinationem duxe-
rant, postea retinuerint⁴; inauditum tamen
est, sacerdoti uxorem ducere licuisse. *Subdia-
coni* serius huic legi subjecti fuere, quam tamen
ad eos quoque pertinuisse auctor est Epipha-
nius⁵. Sed inde a Gregorii M. temporibus
perfectam legi cœlibatus obedientiam præsti-
terunt⁶.

1) *Dist.* 27. 2) *1. Tim.* III. 4. *Ti.* I. 6.

3) *Siric. ep.* 1. c. 7. *Innoc. ep.* 2. c. 9. *can. apost.* 6.

4) *Concil. in Trullo* c. 13. *can. apost.* 27. *Conc.*
Neocæsar. c. 1.

5) *Hæres.* 59. n. 4. 6) *Dist.* 28.

Refracta-
riorum
pœna.

III. OLIM si quis e clericis majoribus
uxorem duxisset, ei tantum sacris interdiceba-
tur, laicorum numero censendo, Justinianus

liberos hujusmodi matrimonii illegitimos, successioneque & donationum exsortes esse voluit ¹. Denique hæc connubia irrita habebantur, utraque parte ad pœnitentiam condemnata. Si quis uxoratus ordinatur subdiaconus, uxoris consensu opus est, quæ simul voto castitatis obstringitur, clauetro monachali recon-
denda ².

1) L. 45. C. de episc. & cler.

2) Concil. Rom. sub Calixto II, c. 20. concil. Agath. c. 10.

IV. HÆC leges continentiaē temporibus ignorantiaē incultis Germanis potissimum & Anglis sæculo XI. & XII, animis rigidaē visa sunt, novissimisque hæreticis ansam dedere insurgendi contra ecclesiam. Sed sciendum est, homines non vi pertrahi ad clericatum, & si hoc olim factum est, id contigisse in iis, de quibus certa erat persuasio, fore, ut regulam ecclesiae observarent. Clericis *minoribus*, quorum copia major opus fuit, matrimoniorum libertas semper constitit: nec ecclesia condemnat nuptias. Sed quum ei competat electio, præoptat clericos eos, qui Deo consecrati *continentiam* sectantur, in scripturis tantopere commendatam ¹. Presbyteri & episcopi ordinandi sunt provectiores ætate, ut precibus & institutioni populi vacent, & a cura rerum humanarum liberi, vitam non inter Deum & mundum dividant. Sacerdotes veteris Testamenti, ad sacrificandum accessuri, uxoribus abstinere jussi sunt. Nostris quotidie incumbit sacrificare & administrare sacramenta ². Licet clericis minoribus nuptiæ permixtæ sint,

Ecclesia non damnat nuptias, sed cælibes præfert conjugatis.

desinunt tamen post nuptias esse clerici intuitu *beneficiorum* ³. Et si non actu ministrant in ecclesia, clericorum nec privilegiis gaudent, nec habitu, nec tonsura utuntur ⁴.

1) *Matth. XIX. 1. Cor. VII.*

2) *INNOC. I. ep. 2. c. 3.*

3) *c. 3. §. 9. X. de cler. conjug.*

4) *Ibid. c. 7. 10. juncto concil. Trid. Sess. 23. c. 17.*

2. Titulus
h.e. certa
sustenta-
tio vel ex
ecclesia,

V. QUOD ad titulum adinet, ratione ejus nulla fuit clericorum majorum & minorum differentia. Regulariter clericus non fiebat, nisi ecclesie necessarius videretur, & ab episcopo vel certo officio, vel certo titulo h.e. certae ecclesie praeficeretur. Sic quoties episcopus lectorem vel ostiarium ordinabat, officium ei, quod exerceret, donabat, quod hodiernum fieri solet in ordinationibus. Simul nomen ejus relatam est in catalogum ecclesiasticorum, ut vel in dies, vel in menses ratam portionem oblationum acciperet. Presbyteris quidem ceterisque clericis jam saeculo V. ordinationes *vagae* impertiebantur. Unde concilium Chalcedonense c. 6. prohibuit, ne quis ordinaretur nisi ad certam ecclesiam, *absolutasque* ordinationes irritas declaravit.

vel ab
episcopo,

VI. HOC jure stetimus usque ad saeculum XI. quo sancitum est, ut clerici ordinentur ad *titulum*, cui primo fuerant destinati ¹. Sed saeculo XII. multiplicatis mire clericis ab hac regula discessum est. Nam & privatorum quisque privilegiis clericorum uti, & episcopi jurisdictionem suam protendere saterunt. Inde id damni inter cetera redunda-

vit in rempublicam, ut clerici, aliis sustentationis mediis destituti, vel sordidas artes exercerent, vel panem emendicarent. Unde concilium Lateranense, ab ALEXANDRO III. an. 1179. celebratum, sanxit c. 5. ut episcopus, quem clericum ordinasset, *ei tam diu necessaria subministret, donec in aliqua ecclesia ei convenientia stipendia militiæ clericali adsignet* ².

1) Urban. II. in concil. Clarom. c. 13.

2) c. 4. X. de præbend.

VII. ADJECIT tamen concilium exceptionem: *nisi talis ordinatus de sua vel paterna hereditate subsidium vitæ possit habere. ibid.* id quod ex falsa interpretatione vocabuli *possessionis*, quod Chalcedonense usurpavit, natum videtur ¹. Quidquid hujus est, ex eo tempore firmata fuit regula, necessarium non esse, ut clericus vel *restitu*, vel *loco* in ecclesia gaudeat, modo per se haberet, unde victitaret ². Sed hæc remedia effectu caruere. Quo enim quisque clericorum est pauperior, eo est ad implorandam episcopi liberalitatem infirmior; & titulus patrimonialis summe tenuis admissus est. Statutis enim Francicis 50. libræ annuæ sufficiunt; Parisiis autem & in pluribus aliis diocæsesibus 150. requiruntur.

vel ex proprio patrimonio,

1) Gloss. in c. 1. dist. 70. verb. *possessionis*.

2) c. 23. X. de præb.

VIII. CONCILIUM Tridentinum ¹ revocavit pristinum morem, prohibuitque, ne quis sacris ordinibus admoveretur, qui non beneficio ecclesiastico frueretur, damnatis ti-

vel ex
monaste-
rio,

vel ex
mendici-
rate pre-
tendo.

3. Recita-
tio S. of-
ficii.

tulis *patrimoniorum*, vel *penſionum*, niſi epiſco-
po e re videretur eſſe eccleſiæ. Atque hoc
modo *beneficium regulam*, *patrimonium exceptio-
nem* eſſe voluit, ſanxitque ad exemplum ² ne
quis ordinetur præter neceſſitatem, & ut ordi-
nati certæ eccleſiæ affigantur, a qua ſine venia
epiſcopi recedere non poſſent ³. Sed in Fran-
cia *titulus patrimonialis* eſt tritiſſimus. Regu-
lares quidem per plura ſæcula non niſi ad cer-
tam eccleſiam ordinati ſunt; ſed noviffimis
temporibus vota monaſtica inſtar *tituli* eſſe
cœperunt, quum monachi alendi ſint in mona-
ſteriis: & mendicantibus *tituli* loco fuit ipſa
paupertas ſeu poteſtas ubique mendicandi im-
pune. In minoribus ordinibus titulus haud
deſideratur, quum vinculum eorum revoca-
ri poſſit.

1) *Seſſ. 21. c. 2.* 2) *Conc. Chalced. c. 6.* 3) *Seſſ. 23. ref. c. 6.*

IX. QUUM autem clerici majores
omnes ad miniſterium eccleſiæ ſint deſtinati;
precibus ſaltem, ſi aliis officiis deſtituuntur,
litare debent. Unde reſultat obligatio ad re-
citandum officium: qua de re parte altera con-
ſultius videtur agere ¹.

1) *Cap. 11.*

C A P. V I I I.
D E S U B D I A C O N I S E T
D I A C O N I S.

I.

Subdia-
conorum
ordinan-

SUBDIACONUM oportet eſſe in omnibus
ordinibus minoribus exercitatum, viginti
& uno